

โครงการสว.ฯ หอมเทียน ลกว.
เลขที่รับ.....
วันที่รับ ๕ ต.ค. ๒๕๕๕ เวลา 16.00
ผู้รับ.....

คู่มือ

การยกระดับความปลอดภัยในการให้บริการรถโดยสารเพื่อการ
ทัศนอาจรสำหรับนักท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ
The Safety Standard of Sightseeing Bus Services for
Foreign Tourists

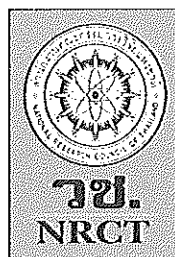
โดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

คำนำ

การยกระดับความปลอดภัยในการให้บริการสำหรับรถโดยสารเพื่อการทัศนจรของนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นกระบวนการหนึ่งในการสร้างมาตรฐานความปลอดภัยทางถนน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีแนวทางในการยกระดับความปลอดภัยในการให้บริการรถโดยสาร มาตรฐานการจัดการรถทัศนจรที่ปลอดภัย และมีความรู้ความเข้าใจอันจะนำไปสู่แนวทางในการประเมินและคัดเลือกผู้ประกอบการรถเพื่อการทัศนจรบนพื้นฐานของความปลอดภัย ความสะดวกสบาย ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการมีกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของรถโดยสารเพื่อการบริการทัศนจร ตลอดจนคุณสมบัติของพนักงานผู้ขับขี่ประสิทธิภาพ คุณภาพในการให้บริการ ขณะเดียวกันยังเป็นการส่งเสริมด้านมาตรฐานความปลอดภัยในการเดินทางเพื่อการทัศนจรสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย

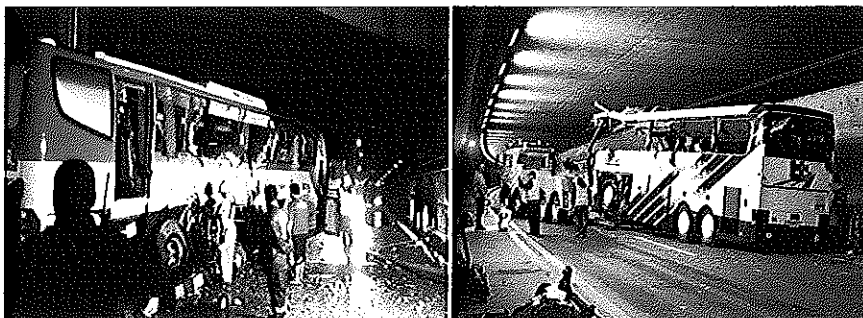
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยสาขาวิชาวิศวกรรมขนส่ง จึงได้ดำเนินการศึกษา “การยกระดับความปลอดภัยในการให้บริการรถโดยสารเพื่อการทัศนจรสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ” และจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับรถโดยสารเพื่อการทัศนจร” ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการสร้างมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับรถโดยสาร เพื่อการทัศนจรในระดับประเทศ ตลอดจนเพื่อการพัฒนาทางด้านความปลอดภัยทางการขนส่งของประเทศอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

คณะผู้จัดทำ

กรกฎาคม 2558

คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำแนะนำในการเดินทางด้วยรถทัศนจร.....	1
การคัดเลือกสถานประกอบการและพนักงานขับรถ.....	1
ก่อนการเดินทาง.....	3
ระหว่างเดินทาง.....	4
ขั้นตอนการจัดหารถทัศนจร.....	6
ปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาเลือกรถทัศนจร.....	7
เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	12
เอกสาร 1 แบบประเมินคุณภาพรถ.....	15
เอกสาร 2 สัญญาเช่ารถ.....	17
เอกสาร 3 แบบแจ้งข้อมูลรถ.....	18
เอกสาร 4 แบบแจ้งข้อมูลพนักงานขับรถ.....	19
เอกสาร 5 แบบแจ้งข้อมูลพนักงานประจำรถ.....	20
เอกสาร 6 รายงานการตรวจสอบสภาพรถ.....	21

คำแนะนำในการเดินทางด้วยรถทัศนจร

ปัจจุบัน การเกิดอุบัติเหตุของรถทัศนจรเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ส่งผลให้เกิดสูญเสียทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุเหล่านั้นอาจมีที่มาจากสาเหตุหลักโดยตรง ได้แก่ การไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัยของตัวรถ ทัศนวิสัยของพนักงานผู้ขับขี่ หรือแม้แต่สาเหตุโดยอ้อมจากสภาพแวดล้อมทางถนนหรือสภาพแวดล้อมทางภูมิอากาศขณะขับขี่ เป็นต้น ดังนั้น การกำหนดแนวทางในการคัดเลือกผู้ประกอบการรถโดยสารไม่ประจำทางที่ปลอดภัยจึงมีความจำเป็นอย่างมาก โดยต้องมีการพิจารณาทั้งมาตรฐานของตัวรถ และพนักงานขับรถด้วย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยสาขาวิชาวิศวกรรมขนส่ง จึงได้เสนอข้อแนะนำในการเดินทางด้วยรถโดยสารสำหรับการทัศนจร ดังนี้

1. การคัดเลือกสถานประกอบการและพนักงานขับรถ

รายการด้านความปลอดภัย	เหตุผลประกอบ
1.1 การเลือกบริษัทรถ ต้องเลือกบริษัทที่เป็นนิติบุคคล ไม่ควรเลือกบริษัทที่เป็นตัวบุคคลรายเดียว ควรเป็นผู้ประกอบการขนส่งประเภทการขนส่งไม่ประจำทางและให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยว - ควรตรวจสอบการให้บริการ ภาพลักษณ์หรือชื่อเสียงของบริษัท โดยอาจตรวจสอบ ข้อมูลย้อนหลังจนถึงปัจจุบัน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการขนส่งทางบก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยพิจารณาให้รอบด้าน เช่น สถิติอุบัติเหตุ คุณภาพของการให้บริการ และอำนวยความสะดวกที่ดี ตัวรถเช่ามีการทำประกันภัยให้กับผู้โดยสาร นอกเหนือ จาก พ.ร.บ. คุ่มครอง ผู้ประสบภัยจากรถหรือไม่ เป็นต้น	❖ หากเป็นนิติบุคคล จะได้รับการดูแลจากสมาคมผู้ประกอบการรถโดยสารไม่ประจำทาง (สสท.)
1.2 สภาพของรถโดยสาร ผู้ว่าจ้างต้องตรวจสอบสภาพรถด้วยว่ามีความเหมาะสมและปลอดภัยในการเดินทางหรือไม่ โดยรถที่ใช้งานต้องมีลักษณะดังนี้ -รถต้องจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ขาด	❖ ระบบเบรก ยางรถ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุได้บ่อยครั้ง โดยเฉพาะในการเดินทางผ่านที่สูงชัน หรือระยะทางไกล ❖ รถ 2 ชั้น ปกติสูงประมาณ 4.25 เมตร จะมี

รายการด้านความปลอดภัย	เหตุผลประกอบ
การต่อภาษีประจำปี - ควรเป็นรถโดยสารชั้นเดียว - ควรมีเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง - ควรมีเบาะที่นั่งที่ยึดติดกับที่ ไม่เป็นแบบสไลด์หรือถอดเข้าออก เพื่อเพิ่มปริมาณที่นั่งจนน้อยหลวม - มีอุปกรณ์นิรภัยติดตั้งบนรถ เช่น ค้อนทุบกระจกถึงดับเพลิง เป็นต้น - ระบบเบรก ยางรถมีความสมบูรณ์พร้อมใช้งาน - ควรมีการติดตั้งระบบ GPS ที่พร้อมใช้งาน	ข้อจำกัดในการทรงตัว เมื่อต้องหักเลี้ยวในระยะกระชั้นชิด หรือในเส้นทางที่มีความชันของไหล่ทาง ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของการพลิกคว่ำ ❖ ในสถานการณ์คับขัน หรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เข็มขัดนิรภัยจะช่วยรักษาชีวิตผู้โดยสารได้ถึงร้อยละ 30 ❖ ถ้าหากขาดต่อภาษีประจำปีก็แสดงว่ารถคันนั้นไม่ผ่านการตรวจสภาพรถก่อนต่อภาษี
1.3 พนักงานขับรถ ต้องคุ้นเคยเส้นทางเป็นอย่างดี และเลือกเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุด โดยเฉพาะเส้นทางที่ผ่านที่สูงชัน ก่อนที่จะทำการว่าจ้าง ควรขอตรวจสอบใบอนุญาตขับรถของคนขับรถ ให้ดูว่าเป็นใบอนุญาตขับรถตรงตามประเภทที่ถูกต้องตามกฎหมายบังคับ	❖ การไม่คุ้นเคยเส้นทาง จะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการตัดสินใจผิดพลาด โดยเฉพาะหากใช้ความเร็ว ใช้เกียร์ที่ไม่เหมาะสมกับการลงเขา ซึ่งเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
1.4 รายละเอียดในการทำสัญญา ต้องมีความชัดเจนประกอบด้วย - การระบุเส้นทางการเดินทาง จากต้นทางถึงปลายทาง - หมายเลขทะเบียนรถคันที่ให้บริการ - ชื่อพนักงานขับรถ ในกรณีที่ระยะทางเกิน 400 กิโลเมตรจะต้องมีพนักงานสับเปลี่ยนกัน 2 คน หรือหากมีพนักงานขับรถเพียงคนเดียว จะต้องมีการระบุจุดพัก หรือระยะเวลาการจอดพักรถไม่น้อยกว่า 30 นาทีทุกๆ 4 ชั่วโมง - พนักงานขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับขี่จากกรมการขนส่งทางบก โดยให้ขับรถประเภทรถสาธารณะเท่านั้น - ใบตรวจสภาพรถยนต์จากกรมการขนส่งทางบก ซึ่งระยะเวลาที่ระบุไม่ควรเกิน ๒ เดือน ภายหลังการตรวจสภาพ - เอกสารกรมธรรม์ทั้งภาคบังคับและภาคสมัครใจของรถคันที่ว่าจ้าง ซึ่งต้องตรวจสอบว่าถูกต้องและตรงกับเลขทะเบียนรถหรือไม่	❖ กฎหมายกำหนดให้พนักงานขับรถปฏิบัติหน้าที่ขับรถในรอบ 24 ชั่วโมง โดยห้ามขับรถติดต่อกันเกิน 4 ชั่วโมง แต่ถ้าได้พักอย่างน้อย 30 นาที ให้ขับรถได้อีก 4 ชั่วโมงติดต่อกัน ❖ กรณีของรถโดยสารประจำทาง มีเงื่อนไขการประกอบการขนส่งสำหรับเส้นทางที่มีระยะทางเกิน 400 กิโลเมตร กำหนดให้มีพนักงานขับรถ 2 คน เพื่อคอยผลัดเปลี่ยนกันขับ ❖ หลายกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้ว พบว่า ผู้เสียหายไม่สามารถเรียกร้องค่าชดเชยได้ตามที่สมควร เพราะเจ้าของรถไม่ได้ต่ออายุประกันภัย หรือไม่ได้ทำประกันภัยชั้น 1

2. ก่อนการเดินทาง

รายการด้านความปลอดภัย	เหตุผลประกอบ
2.1 คณะเดินทางต้องศึกษาเส้นทางและวางแผนการเดินทาง - เลือกเดินทางในเส้นทางที่ปลอดภัย - ควรเผื่อเวลาเดินทางให้เพียงพอ ไม่รีบเร่งเกินไป - พยายามเลือกเดินทางในเวลากลางวัน - ควรเก็บอุปกรณ์ที่เป็นของหนักไว้ที่ช่องเก็บสัมภาระใต้ท้องรถ - จัดเตรียมกล่องอุปกรณ์ปฐมพยาบาลที่สามารถใช้งานได้ทันทีในภาวะฉุกเฉิน	❖ ผู้เดินทางไม่ควรเลือกเส้นทางด้วยเหตุผลว่าช่วยลดระยะเวลา โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัย โดยเฉพาะถ้าพนักงานขับรถไม่คุ้นเคยเส้นทาง ❖ อุบัติเหตุบ่อยครั้งเกิดจากคณะผู้โดยสารมีความรีบเร่ง และกดดันให้พนักงานขับรถด้วยความเร็วสูง เนื่องจากการขาดการวางแผนการเดินทางที่ดี ❖ กรณีที่เกิดอุบัติเหตุ อุปกรณ์ที่เป็นของหนักจะส่งผลต่อความรุนแรงของอุบัติเหตุ
2.2 ต้องตรวจสอบว่า ผู้รับจ้างปฏิบัติตรงกับที่ทำสัญญาหรือไม่ หากพบว่ามีสิ่งใดไม่เป็นไปตามข้อตกลง เช่น ไม่ใช้รถยนต์คันที่ตกลงในสัญญา ผู้ว่าจ้างสามารถยกเลิกสัญญาได้ทันที และสามารถเรียกร้องให้ผู้รับจ้างชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ด้วย	❖ มีบ่อยครั้งที่ผู้รับจ้างเปลี่ยนรถจากที่ตกลงไว้ โดยไม่ดำเนินการตามสัญญา ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ
2.3 พิจารณาอาภักภักิรยาของพนักงานขับรถก่อนออกเดินทาง ว่า มีความพร้อมในการทำหน้าที่และตรวจสอบให้มั่นใจว่า - มีการพักผ่อนอย่างเพียงพอก่อนการเดินทาง รวมทั้งไม่ดื่มสุราทั้งก่อนและระหว่างเดินทาง - ไม่อยู่ในอารมณ์ที่ไม่ปกติ เช่น มีอาการโกรธ หงุดหงิด ซึมเศร้า เป็นต้น	❖ การพักผ่อนไม่เพียงพอ เป็นสาเหตุสำคัญของการหลับใน หรือการตัดสินใจที่ช้าลง ❖ การดื่มสุราจะเพิ่มความเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุมากกว่าปกติถึง 4 เท่า

3. ระหว่างเดินทาง

รายการด้านความปลอดภัย	เหตุผลประกอบ
3.1 ระหว่างการเดินทาง ต้องกำกับมิให้พนักงานขับรถ “ขับเร็ว ตัดหน้ากระชั้นชิด และแซงรถอื่นอย่างผิดกฎหมาย ไม่ฝ่าสัญญาณไฟหรือสัญญาณจราจรต่างๆ” โดยไม่ควรขับเร็วเกิน 90 กม./ชม. (ถ้าผู้ประกอบการมีระบบ GPS ในการติดตามกำกับความเร็ว และพฤติกรรมขับขี่ ก็จะสร้างความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น)	❖ ร้อยละ 71 ของการเกิดอุบัติเหตุรถโดยสารมาจากการขับเร็ว ร้อยละ 9 ตัดหน้าระยะกระชั้นชิด และอีกร้อยละ 3 แซงผิดกฎหมาย ❖ การมีระบบ GPS เพื่อติดตามและกำกับความเร็ว/ออกนอกเส้นทาง จะช่วยเตือนให้พนักงานขับรถ เกิดความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น (ขณะนี้ผู้ประกอบการหลายบริษัทได้นำมาใช้กับรถทัศนจรด้วย)
3.2 ระหว่างเดินทาง ต้องสังเกตกิริยาอาการของพนักงานขับรถว่าอยู่ในสภาพที่พร้อมขับขี่ หากพบว่ามีอาการเหนื่อยเบรกกะบ่อยๆ นั่งนิ่งนานๆ หาวบ่อยๆ ควรพักหรือเปลี่ยนผู้ขับรถ	❖ การเสียสมาธิ วูบ หรือหลับใน แม้ระยะเพียง 3-4 วินาที ในความเร็วที่ 100 กิโลเมตร/ชั่วโมง สามารถทำให้รถวิ่งโดยปราศจากการควบคุมไปอีกกว่า 100 เมตร
3.3 การปฏิบัติตัวของพนักงานขับรถ - คาดเข็มขัดตลอดเวลา - พนักงานขับรถควรขับอย่างระมัดระวัง มีมารยาท มีน้ำใจ สุภาพ สุขุมรอบคอบ และรู้จักให้อภัยเมื่อมีการผิดพลาดเกิดขึ้น - พนักงานขับรถไม่ใช้ยาเสพติดต่างๆ เช่น ยากระตุ้นประสาท ยาระงับประสาท หรือยากล่อมประสาท รวมทั้งไม่ดื่มสุราหรือของมีเมาต่างๆ เมื่อจะขับรถ - ทุกครั้งที่ขึ้นยานพาหนะ ผู้ขับขี่ต้องมีสติ มั่นคง ไม่ตกใจง่าย สามารถควบคุมสติได้ดี ซึ่งจะทำให้ตัดสินใจและเลือกใช้วิธีแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าได้ถูกต้อง	❖ พนักงานขับรถควรขับอย่างระมัดระวังเพื่อให้ผู้โดยสารรู้สึกปลอดภัย ไม่ควรขับรถด้วยความประมาท ขาดความระมัดระวัง ความเร่งรีบในการเดินทาง ขับรถตัดหน้ารถอื่นระยะกระชั้นชิด ขับรถล้ำช่องทางเดินรถ ขับรถแซงซ้าย หรือแซงขวาในที่คับขัน ขับรถตามหลังคนอื่นอย่างกระชั้นชิด หยุดรถโดยกระชั้นชิด ฯลฯ ❖
3.3 การปฏิบัติตัวของผู้โดยสาร - คาดเข็มขัดตลอดเวลา แม้ในขณะนอนหลับ - เมื่อขึ้นรถแล้ว ควรนั่งให้เรียบร้อยไม่ควรลุกนั่งโดยไม่จำเป็น - ควรขึ้นหรือลงจากรถเมื่อรถหยุดเรียบร้อยแล้ว - ไม่ควรยื่นส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายออกนอกตัวรถ - ไม่ควรคุยหรือซักถามผู้ขับรถขณะที่กำลังขับรถอยู่ จะทำให้เสียสมาธิ - หากพบเห็นว่ารถโดยสารไม่ปลอดภัย คนขับ	❖ การที่ผู้โดยสารคาดเข็มขัดนิรภัย หากรถเกิดอุบัติเหตุขึ้นจะทำให้ร่างกายของผู้โดยสารไม่หลุดจากที่นั่งไปชนกระแทกกับผู้โดยสารคนอื่น หรือวัสดุสิ่งของต่างๆ ในรถ ซึ่งผู้โดยสารคาดเข็มขัดนิรภัยจะสามารถช่วยลดความรุนแรงของการบาดเจ็บและความสูญเสียจากการเสียชีวิตได้ ❖ ตลอดระยะเวลาในการเดินทางมีโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ ผู้โดยสารต้องให้ความสนใจและควรหมั่นสังเกตการณ์ของรถ ความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคนขับ หากเห็นว่าไม่ปกติ ให้หยุดพักในจุดพักรถที่ปลอดภัย

รายการด้านความปลอดภัย	เหตุผลประกอบ
มีการขับซีทีอีอันตราย ต้องเตือนทันที และ โทรแจ้งรายงาน 1584	หรือให้เปลี่ยนคนขับ เพื่อความปลอดภัยของทุกคน ❖ อย่าเกรงใจหากคนขับขับรถฝ่าฝืนกฎหมายหรือขับรถประมาทเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ ต้องบอกกล่าว ตักเตือนขอความร่วมมือให้ขับรถดีๆ เพื่อความปลอดภัยของทุกคนบนรถตลอดเวลาการเดินทาง
3.4 ถ้าเกิดอุบัติเหตุ - ผู้เสียหายสามารถเรียกร้องการชดเชยกับพนักงานขับรถ เจ้าของบริษัทรถโดยสารคันที่เกิดเหตุ และบริษัทประกันภัย ทั้งค่ารักษาพยาบาล ค่าปลงศพในกรณีที่เสียชีวิต ความเสียหายของทรัพย์สินที่นำติดตัวไปในการเดินทาง การขาดโอกาสหรือสูญเสียโอกาสในการทำงาน ขาดผู้อุปการะ และการที่ผู้โดยสารเดินทางไม่ถึงจุดหมายปลายทางตลอดจนความสูญเสียทางด้านจิตใจ	❖ หลายกรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้ว พบว่า ผู้เสียหายไม่สามารถเรียกร้องค่าชดเชยได้ตามที่ควร เพราะเจ้าของรถไม่ได้ต่ออายุประกันภัย หรือไม่ได้ทำประกันภัยชั้น 1 ❖ การเรียกร้องการชดเชยเป็นสิทธิของผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

ขั้นตอนการจัดการรถทัศนจร

ในการจัดการรถทัศนจรเพื่อให้การเดินทางทัศนจรของนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยรถโดยสารไม่ประจำทางเกิดความปลอดภัยและความสะดวกสบายต่อผู้เดินทาง ทางผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยวควรจะต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ประกอบการบริษัท นำเที่ยวจัดแต่งตั้งผู้จัดหาและตรวจประเมินคุณภาพรถ
 - คณะผู้จัดหาและตรวจประเมินคุณภาพรถ (อย่างน้อย 2 คน) มีหน้าที่ดังนี้
 - ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับประกาศจัดการรถของผู้ประกอบการบริษัท นำเที่ยวต่อสถานประกอบการหรือทำการติดต่อไปยังสถานประกอบการโดยตรง
 - รวบรวมข้อมูลของสถานประกอบการรถโดยสารไม่ประจำทางที่ประสงค์เป็นผู้รับจ้างเสนอต่อผู้ประกอบการบริษัท นำเที่ยว ตรวจประเมินคุณภาพรถ
 - ในกรณีที่ไม่มีสถานประกอบการยืนยันความจำเป็นเป็นผู้รับจ้างในเวลาที่กำหนด ให้ทางคณะจัดหาสถานประกอบการโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและประโยชน์ที่เกิดขึ้นเป็นสำคัญ

คณะผู้ตรวจประเมินคุณภาพรถ (อย่างน้อย 2 คน) มีหน้าที่ดังนี้

- ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพรถตามเกณฑ์ที่กำหนด
- รวบรวมคะแนนคุณภาพรถ สรุปผลการตรวจประเมินเสนอต่อผู้บริหารของผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยว

2. ผู้ประกอบการบริษัท นำเที่ยวจัดทำประกาศวิธีการจัดเช่ารถ พร้อมทั้งส่งหนังสือเชิญชวนไปยังสถานประกอบการ

3. สถานประกอบการยื่นความประสงค์ขอเป็นผู้รับจ้างต่อผู้ประกอบการบริษัท นำเที่ยว พร้อมแนบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยแบบแจ้งข้อมูลรถ แบบแจ้งข้อมูลพนักงานขับรถ แบบแจ้งข้อมูลพนักงานประจำรถ และใบเสนอราคา เป็นต้น

4. คณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพรถ โดยใช้แบบฟอร์มตามแบบประเมินคุณภาพรถที่กำหนด

5. คณะกรรมการประเมินระดับคุณภาพการให้บริการของรถทัศนจรและพิจารณาคัดเลือกสถานประกอบการ โดยให้ดำเนินการและพิจารณาดังนี้

- ทำการประเมินตามแบบประเมินคุณภาพรถ ซึ่งแต่ละตัวชี้วัดอาจมีการให้คะแนนที่แตกต่างกันออกไป (ตัวอย่างการให้คะแนนดูในภาคผนวก ข: คู่มือการประเมินรถโดยสารเพื่อการทัศนจรสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ)

การคำนวณระดับคุณภาพสามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$Q_c = \frac{\sum (w_{ic} \times p_{ic})}{\sum (w_{ic} \times P_{ic})} \times 100$$

Q คือ ร้อยละของระดับคุณภาพ

w_{ic} คือ ค่าน้ำหนักของตัวชี้วัดที่ i ภายในองค์ประกอบ c

p_{ic} คือ คะแนนประเมินของตัวชี้วัดที่ i ภายในองค์ประกอบ c

P_{ic} คือ คะแนนเต็มของตัวชี้วัดที่ i ภายในองค์ประกอบ c

➤ ระดับคุณภาพกำหนดได้ดังนี้

Q มีค่าน้อยกว่าร้อยละ 50

ระดับคุณภาพ F (คุณภาพต่ำมาก)

Q มีค่าร้อยละ 50 ขึ้นไป แต่น้อยกว่าร้อยละ 60

ระดับคุณภาพ D (คุณภาพต่ำ)

Q มีค่าร้อยละ 60 ขึ้นไป แต่น้อยกว่าร้อยละ 70

ระดับคุณภาพ C (คุณภาพพอใช้)

Q มีค่าร้อยละ 70 ขึ้นไป แต่น้อยกว่าร้อยละ 80

ระดับคุณภาพ B (คุณภาพสูง)

Q มีค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

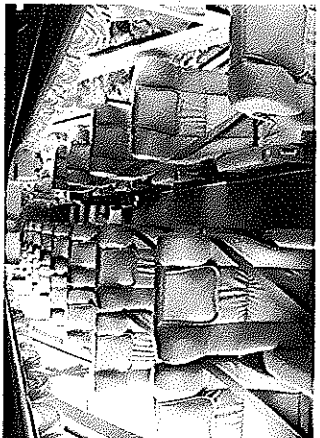
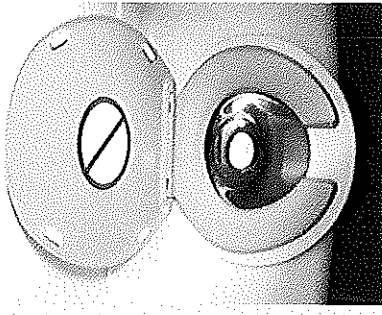
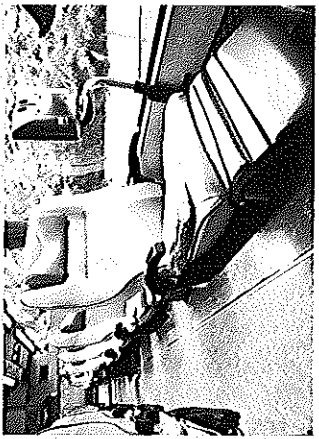
ระดับคุณภาพ A (คุณภาพสูงมาก)

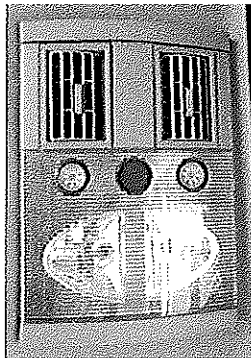
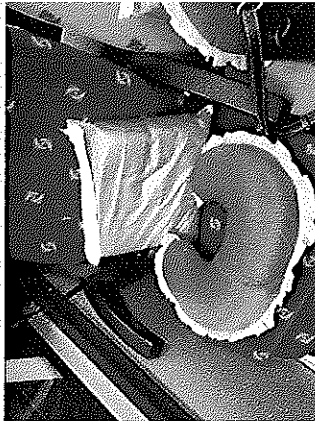
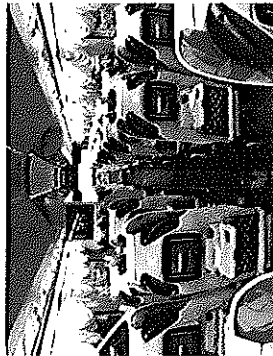
➤ เกณฑ์ในการยอมรับคุณภาพเป็นดังนี้ คือ ทุกองค์ประกอบควรได้รับคะแนนประเมินไม่ต่ำกว่า ระดับ "C" และคะแนนรวมทุกองค์ประกอบควรไม่ต่ำกว่าระดับ "B"

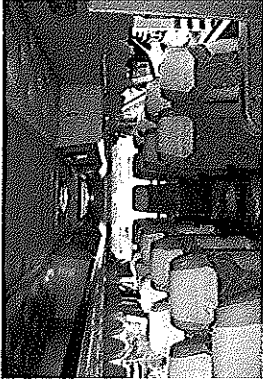
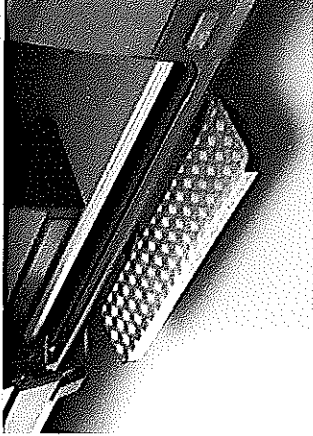
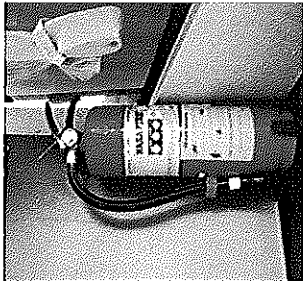
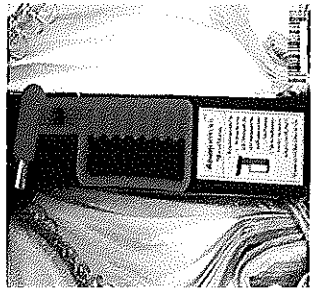
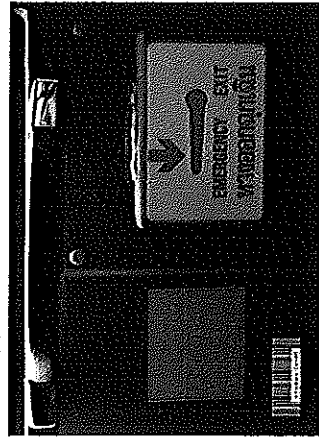
6. ผู้ประกอบการบริษัท นำเที่ยวต้องดำเนินการคัดเลือกสถานประกอบการให้แล้วเสร็จก่อนการเดินทางอย่างน้อย 7 วัน

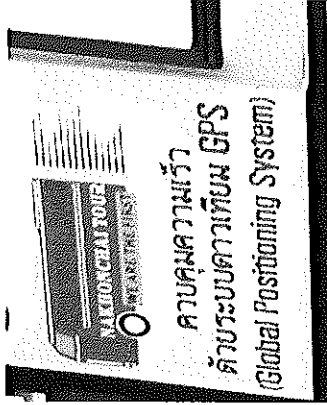
ปัจจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณาเลือกทัศนจร

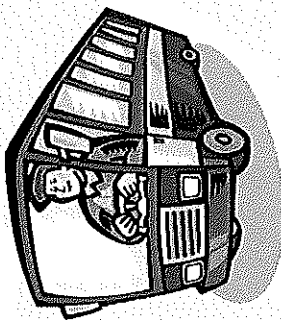
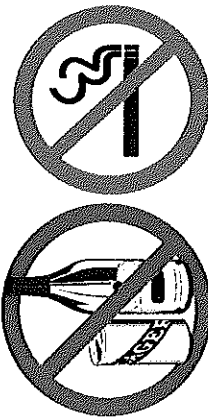
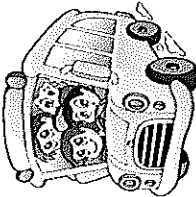
ในการพิจารณาเลือกทัศนจรเพื่อให้การเดินทางทัศนจรของนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยรถโดยสารไม่ประจำทางเกิดความปลอดภัยและความสะดวกสบายต่อผู้เดินทาง ทางผู้ประกอบการบริษัท นำเที่ยวควรพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

ด้านความสะดวกสบาย			
1. เบาะที่นั่ง สบาย นั่งสบาย ไม่ชำรุด สะอาด และไม่มีรอยต่างๆ * มีสภาพสมบูรณ์ได้ตามที่ระบุ ได้ 3 คะแนน * มีสภาพตามที่ระบุระดับปานกลาง ได้ 2 คะแนน * มีสภาพพอใช้ ได้ 1 คะแนน * ไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ได้ 0 คะแนน 	2. ผ้าห่ม สบาย สมบูรณ์ สภาพดี สะอาด * มีสภาพสมบูรณ์ตามที่ระบุ ได้ 3 คะแนน * มีสภาพตามที่ระบุระดับปานกลาง ได้ 2 คะแนน * มีสภาพพอใช้ ได้ 1 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	3. ห้องน้ำสะอาด ใช้งานสะดวก ไม่มีกลิ่นเหม็น * พิจารณาจากความน่าใช้ของห้องน้ำ มีการแยกที่ปัสสาวะผู้ชายออกจากโถส้วม มีสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้ตามที่ระบุ ได้ 2 คะแนน * มีสภาพพอใช้ตาม ได้ 1 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	4. ที่นั่งสามารถปรับเอนได้ถึง 135 องศา * มี ได้ 4 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน

ด้านความสะดวกสบาย		
5. เครื่องปรับอากาศ (แอร์) เย็น ใช้งานได้ดีตลอดเวลา ไม่เหม็นอับ ช่องแอร์ไม่มีน้ำหยด * มีสภาพสมบูรณ์ตามที่ระบุ ได้ 3 คะแนน * มีสภาพตามที่ระบุระดับปานกลาง ได้ 2 คะแนน * มีสภาพพอใช้ ได้ 1 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	6. ที่นั่งมีระบบวอร์มอัตโนมัติเพื่อความผ่อนคลาย * มี ได้ 3 คะแนน ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	7. หมอนรองคอสามารถปรับได้เพื่อให้เข้ากับสรีระของแต่ละคน * มี ได้ 4 คะแนน ไม่มี ได้ 0 คะแนน
8. ที่พักเท้าสามารถปรับได้ * มี ได้ 4 คะแนน ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	9. มีอุปกรณ์ด้านความบันเทิง เช่น โทรทัศน์ เครื่องเล่น DVD, MP3, เครื่องเล่นคาราโอเกะ * มี ได้ 3 คะแนน ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	10. การจัดวางที่นั่งไม่ชิด แออัดจนเกินไป ต้องมีช่องว่างระหว่างแถวในระหว่างกว้างพอสมควร * ระหว่างระหว่างที่นั่งไม่น้อยกว่า 90 ซม. ได้ 4 คะแนน หากน้อยกว่าที่กำหนดได้ 0 คะแนน

ด้านความปลอดภัย		
11. สภาพของยานพาหนะ เมื่อโดยสารแล้วให้ ความรู้สึกลปลอดภัยในการเดินทาง * รถใหม่ อายุรถ 1-2 ปี ได้ 4 คะแนน * อายุรถระหว่าง 3-5 ปี ได้ 3 คะแนน * อายุรถระหว่าง 6-7 ปี ได้ 2 คะแนน * อายุรถระหว่าง 8-10 ปี ได้ 1 คะแนน * อายุรถมากกว่า 10 ปี ตามที่กำหนด ได้ 0 คะแนน 	12. ความสะดวกในการขึ้น-ลงจากตัวรถ * มีก้านขึ้นได้ ปรับแบบอัตโนมัติสำหรับอำนวยความสะดวก สะดวก ด้วยปุ่มควบคุมระบบไฟฟ้า ได้ 4 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	13. มีเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง สภาพดี ใช้งานได้ * มีสภาพสมบูรณ์ตามที่ระบุ ได้ 5 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน
14. มีถังดับเพลิง พร้อมป้ายอธิบายการใช้งาน * มีและมีป้ายอธิบาย ได้ 4 คะแนน * มีแต่ไม่มีป้ายอธิบายวิธีใช้ ได้ 2 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	15. มีที่เก็บกระจาก พร้อมป้ายอธิบายการใช้งาน * มีและมีป้ายอธิบาย ได้ 4 คะแนน * มีแต่ไม่มีป้ายอธิบายวิธีใช้ ได้ 2 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	16. มีประตูฉุกเฉิน พร้อมป้ายอธิบายการใช้งาน * มีและมีป้ายอธิบาย ได้ 4 คะแนน * มีแต่ไม่มีป้ายอธิบายวิธีใช้ ได้ 2 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน

ด้านความปลอดภัย		
17. มีการติดตั้ง GPS บอกรหัสผ่านดาวเทียม * มี ได้ 4 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน		18. มีวิธีที่ต้นแบบนำการใช้อุปกรณ์ความปลอดภัย เช่น ที่ทุบกระจก ถึงดับเพลิง การคาดเข็มขัดนิรภัยที่ถูกต้อง * มี ได้ 4 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน

ด้านพนักงานขับรถ		
19. ในการเดินทางในระยะทางที่มากกว่า 400 กิโลเมตร มีการเปลี่ยนพนักงานขับรถ 2 คน เพื่อปรับเปลี่ยนตามกฎหมาย ห้ามขับรถติดต่อกันนาน 4 ชั่วโมง * มี ได้ 3 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน * (หากเดินทางน้อยกว่า 400 กม. คนขับ 1 คน ได้ 3 คะแนน)	20. พนักงานขับรถและพนักงานต้อนรับ มีแบบฟอร์มการแต่งกายที่สุภาพ * มี ได้ 4 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน 	21. มีความชำนาญในเส้นทางสัญจร * ผู้ขับเคยเดินทางในเส้นทางที่จะเดินทางได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน
22. ไม่ดื่มเหล้าและไม่สูบบุหรี่ * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง 	23. พนักงานขับรถ ขับรถที่มีความปลอดภัย * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง 	24. พนักงานบริการมีมนุษยสัมพันธ์ * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง
25. พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง	26. พนักงานมีความเต็มใจให้ความช่วยเหลือทุกครั้งที่ท่านขอใช้บริการ * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง	

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การดำเนินการจัดจ้างรถทัศนจรสำหรับผู้ประกอบการบริษัท นำเที่ยวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและง่ายต่อการดำเนินการตรวจสอบ จึงจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณา ดังนี้

1. เอกสารสำหรับผู้ประกอบการบริษัท นำเที่ยว

- แบบประเมินคุณภาพรถ (เอกสาร 1)
- สัญญาเช่ารถ (เอกสาร 2)

2. เอกสารสำหรับสถานประกอบการ

- แบบแจ้งข้อมูลรถโดยสาร (เอกสาร 3)
- แบบแจ้งข้อมูลพนักงานขับรถ (เอกสาร 4)
- แบบแจ้งข้อมูลพนักงานประจำรถ (เอกสาร 5)
- รายงานการตรวจสภาพรถจากกรมการขนส่งทางบก (เอกสาร 6)

ตัวอย่างเอกสารหมายเลข 1 แบบประเมินคุณภาพรถ

แบบประเมินด้านความสะดวกสบาย

ที่	หัวข้อในการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คะแนนจริง =(คะแนนที่ได้×ค่าน้ำหนัก)/คะแนนที่ได้
1	เบาะที่นั่ง สบายงาม นั่งสบาย ไม่ชำรุด สะอาด และไม่มีรอยต่างๆ * มีสภาพสมบูรณ์ตามที่ระบุ ได้ 3 คะแนน * มีสภาพตามที่ระบุระดับปานกลาง ได้ 2 คะแนน * มีสภาพพอใช้ ได้ 1 คะแนน * ไม่มีคุณภาพตามที่ระบุ ได้ 0 คะแนน	1.79	3		
2	ผ้าห่ม สบายงาม สภาพดี สะอาด * มีสภาพสมบูรณ์ตามที่ระบุ ได้ 3 คะแนน * มีสภาพตามที่ระบุระดับปานกลาง ได้ 2 คะแนน * มีสภาพพอใช้ ได้ 1 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	2.74	3		
3	ห้องน้ำ สะอาด ใช้งานสะดวก ไม่มีกลิ่นเหม็น * พิจารณาความน่าใช้ของห้องน้ำ มีการแยกที่ปัสสาวะผู้ชายออกจากโถส่วน มีสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้ตามที่ระบุ ได้ 2 คะแนน * มีสภาพพอใช้แล้ว ได้ 1 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	3.42	2		
4	เครื่องปรับอากาศ (แอร์) เย็น ใช้งานได้ดีตลอดเวลา ไม่เหม็นอับ ช่องแอร์ไม่มีน้ำหยด * มีสภาพสมบูรณ์ตามที่ระบุ ได้ 3 คะแนน * มีสภาพตามที่ระบุระดับปานกลาง ได้ 2 คะแนน * มีสภาพพอใช้ ได้ 1 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	4.27	3		
5	ที่นั่งสามารถปรับเอนได้ถึง 135 องศา * มี ได้ 4 คะแนน ไม่มี ได้ 0 คะแนน	3.99	4		
6	ที่นั่งระบบนวดอัตโนมัติเพื่อความผ่อนคลาย * มี ได้ 3 คะแนน ไม่มี ได้ 0 คะแนน	2.93	3		
7	หมอนรองคอสามารถปรับได้เพื่อให้เข้ากับบุคลิกของแต่ละคน * มี ได้ 4 คะแนน ไม่มี ได้ 0 คะแนน	3.74	4		
8	ที่พักเท้าสามารถปรับได้ * มี ได้ 4 คะแนน ไม่มี ได้ 0 คะแนน	3.85	4		
9	มีอุปกรณ์ด้านความบันเทิง เช่น โทรทัศน์ เครื่องเล่น DVD, MP3, เครื่องเล่นคาราโอเกะ * มี ได้ 3 คะแนน ไม่มี ได้ 0 คะแนน	2.96	3		
10	การจัดวางที่นั่งไม่ชิด แออัดเกินไป มีช่องว่างระหว่างแถวกว้าง * ระยะห่างระหว่างที่นั่งไม่น้อยกว่า 90 ซม. ได้ 4 คะแนน * น้อยกว่า 90 ซม. ตามที่กำหนดได้ 0 คะแนน	3.84	4		
รวม		33.53	33		

แบบประเมินด้านความปลอดภัย

ที่	หัวข้อในการพิจารณา	ค่าน้ำหนัก	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	คะแนนจริง =(คะแนนที่ได้Xค่า น้ำหนัก)/คะแนนที่ได้
11	สภาพของยานพาหนะ เมื่อโดยสารแล้วให้ความรู้สึกปลอดภัยในการเดินทาง * รถใหม่ อายุรถ 1-2 ปี ได้ 4 คะแนน * อายุรถระหว่าง 3-5 ปี ได้ 3 คะแนน * อายุรถระหว่าง 6-7 ปี ได้ 2 คะแนน * อายุรถระหว่าง 8-10 ปี ได้ 1 คะแนน * อายุรถมากกว่า 10 ปี ตามที่กำหนด ได้ 0 คะแนน	4.34	4		
12	ความสะอาดในการขึ้น-ลงจากตัวรถ * มีก๊อปปี้บันได ปรับแบบสไลด์ขึ้น-ลงสำหรับอำนวยความสะดวกด้วยปุ่มควบคุมระบบไฟฟ้า ได้ 4 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	4.12	4		
13	มีเข็มขัดนิรภัยทุกที่นั่ง สภาพดี ใช้งานได้ * มีสภาพสมบูรณ์ตามวิธีระบุ ได้ 5 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	4.19	5		
14	มีถังดับเพลิง ที่ใช้งานได้ พร้อมป้ายอธิบายการใช้งาน * มีและมีการอธิบาย ได้ 5 คะแนน * มีแต่ไม่มีป้ายอธิบายวิธีใช้ ได้ 3 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	4.42	5		
15	มีที่ทุบกระจก ที่ใช้งานได้ พร้อมป้ายอธิบายการใช้งาน * มีและมีการอธิบาย ได้ 5 คะแนน * มีแต่ไม่มีป้ายอธิบายวิธีใช้ ได้ 3 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	4.64	5		
16	มีประตูฉุกเฉิน ที่ใช้งานได้ พร้อมป้ายอธิบายการใช้งาน * มีและมีการอธิบาย ได้ 4 คะแนน * มีแต่ไม่มีป้ายอธิบายวิธีใช้ ได้ 2 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	4.94	4		
17	มี GPS บอกพิกัดผ่านดาวเทียม * มี ได้ 4 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	4.16	4		
18	มีวิธีที่ชัดเจนนำการใช้อุปกรณ์ความปลอดภัย เช่น ที่ทุบกระจก ถังดับเพลิง การคาดเข็มขัดนิรภัยที่ถูกต้อง * มี ได้ 4 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	4.54	4		
รวม		35.35	35		

แบบประเมินด้านพนักงานขับรถ

ที่	หัวข้อในการพิจารณา	ค่า น้ำหนัก	คะแนน เต็ม	คะแนนที่ ได้	คะแนนจริง =(คะแนนที่ได้Xค่า น้ำหนัก)/คะแนนที่ ได้
19	หากเดินทางในระยะทางที่มากกว่า 400 กิโลเมตร เจ้าของรถ ต้องจัดหาพนักงานขับรถ 2 คน เพื่อสับเปลี่ยนตามกฎหมาย ห้ามขับรถติดต่อกันนาน 4 ชั่วโมง * มี ได้ 3 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน * (หากเดินทางน้อยกว่า 400 กม. คนขับ 1 คน ได้ 3 คะแนน)	3.12	3		
20	พนักงานขับรถและพนักงานต้อนรับ มีแบบฟอร์มการแต่งกายที่ สุภาพ * มี ได้ 4 คะแนน * ไม่มี ได้ 0 คะแนน	3.50	4		
21	มีความชำนาญในเส้นทางสัญจร * ผู้ขับขี่ย่อยเดินทางในเส้นทางที่จะเดินทางได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน	4.17	4		
22	พนักงานขับรถไม่ดื่มเหล้าและไม่สูบบุหรี่ * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 5 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง	4.25	5		
23	พนักงานขับรถ ขับรถดี มีความปลอดภัย * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง	3.75	4		
24	พนักงานบริการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง	3.91	4		
25	พนักงานมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง	4.12	4		
26	พนักงานมีความเต็มใจให้ความช่วยเหลือทุกครั้งที่ท่านขอใช้ บริการ * มีตามข้อกำหนดที่ระบุ ได้ 4 คะแนน * นอกนั้น ได้ 0 คะแนน และห้ามเดินทาง	4.28	4		
รวม		31.1	32		

ตารางสรุปคะแนนแบบประเมินคุณภาพพรอ

สรุปคะแนน	คะแนนจริง	ร้อยละ	การประเมิน	Check
องค์ประกอบที่ 1: ด้านความสะอาดทสบาย(ตัวชี้วัด 1-10)				
องค์ประกอบที่ 2: ด้านความปลอดภัย(ตัวชี้วัด 11-18)				
องค์ประกอบที่ 3: ด้านพนักงานขับรถ(ตัวชี้วัด 19-26)				
รวม				
เงื่อนไข: ทุกองค์ประกอบควรได้รับคะแนนประเมินไม่ต่ำกว่า "C" และคะแนนรวมทุกองค์ประกอบควรไม่ต่ำกว่า "B" หมายเหตุ: ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินตัวชี้วัดนั้นได้ ให้ใส่ "0" ช่องคะแนนจริงของตัวชี้วัดนั้นๆ				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตัวอย่างเอกสาร 2 สัญญาเช่ารถ

หนังสือสัญญาเช่ารถยนต์ทัศนาจร

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สัญญานี้ทำขึ้นระหว่างคู่สัญญา คือ สถานประกอบการ บริษัทนำเที่ยว.....โดย
.....ตำแหน่ง ผู้ประกอบการ บริษัทนำเที่ยว..... ที่อยู่ เลขที่ ถนน
.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่า “ผู้เช่า”
และ.....ที่อยู่เลขที่.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่า “ผู้ให้เช่า” โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้เช่าขอเช่ารถยนต์ยี่ห้อ.....ขนาด.....ที่นั่ง รวม.....คัน ดังหมายเลข
ทะเบียนรถคันนี้.....ผู้เช่าได้ตกลงให้ค่าเช่าอัตรา.....

ข้อ 2 ผู้เช่าได้วางเงินมัดจำการเช่าไว้เป็นจำนวน.....บาท และจะจ่ายให้อีกจนครบค่าเช่าใน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เป็นเงิน.....บาท

ข้อ 3 ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุขึ้นในการเดินทางนี้ ผู้ให้เช่ายินยอมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายแก่ผู้โดยสารที่ได้รับ
บาดเจ็บ เสียหาย หรือถึงแก่กรรมตามที่ตัวแทนโดยชอบธรรมหรือเจ้าตัวผู้โดยสารเองเรียกร้องทุกประการ

ข้อ 4 ผู้ให้เช่าจะจัดหาพนักงานขับรถที่มีความรู้ความชำนาญ ต้องกำกับให้คนขับรถเช่า ขับรถอย่างระมัดระวัง
และจัดหาพนักงานขับอย่างน้อย 2 คน ในเส้นทางที่มีระยะทางมากกว่า 400 กิโลเมตร

ข้อ 5 ผู้ให้เช่าจะต้องตรวจตราดูแลสภาพของรถ เช่น ล้อ ยางรถ คันส่งพวงมาลัย เบรก ฯลฯ จะต้องอยู่ใน
ลักษณะที่ใช้งานได้ดี

ข้อ 6 ในกรณีที่รถเกิดเสียในระหว่างเดินทางผู้ให้เช่าจะต้องนำรถคันอื่นมาแทนรถคันเก่าที่ไม่อาจใช้งานได้นั้น

ข้อ 7 ผู้ให้เช่าจะต้องจัดหาน้ำมันให้ขาดแคลนขึ้นในระหว่างเดินทาง

ข้อ 8 ในกรณีที่ผู้ให้เช่าไม่อาจใช้รถที่เช่าไปผู้โดยสารไปถึงที่หมายได้ ผู้ให้เช่าต้องยินยอมให้หักเงินค่าเช่าที่
ยังคงเหลืออยู่ตามข้อ 2 ให้ผู้เช่าหรือตัวแทนใช้ว่าจ้างรถรายอื่นจนถึงที่หมาย

ข้อ 9 การกินอยู่และที่พักของพนักงานขับรถและลูกน้องรถ ต้องอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ให้เช่า

ข้อ 10 ผู้ให้เช่าต้องจัดหาพนักงานประจำอย่างน้อย 1 คน เพื่อให้การบริการแก่ผู้โดยสารและทำความสะอาดรถทุก ๆ 6 ชั่วโมง

สัญญานี้ได้ตกลงทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความตรงกัน ทั้งผู้เช่าและผู้ให้เช่า ต่างถือไว้คนละฉบับและยินยอมตกลงตามสัญญานี้ต่อหน้าพยาน โดยให้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

ลงชื่อ.....ผู้เช่า

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....ผู้ให้เช่า

ลงชื่อ.....พยาน

ตัวอย่างเอกสาร 3 ข้อมูลรถทัศนจร

ข้อมูลรถโดยสารไม่ประจำทาง

ทะเบียน		จังหวัด	
ประเภทรถโดยสาร		จำนวนชั้น	
จำนวนที่นั่ง		อายุรถ (ปี)	
รถจดทะเบียนวันที่			
รูปถ่ายรถด้านหน้า			
รูปถ่ายรถด้านข้าง ผังประตูผู้โดยสาร			
รูปถ่ายรถ ภายในตัวรถ			

ตัวอย่างเอกสาร 4 ข้อมูลพนักงานขับรถ

ระเบียบประวัติพนักงานขับรถ

ชื่อ-สกุล		รูปถ่าย 3 x 4 ซม.
เลขประจำตัวประชาชน		
อายุ		
ที่อยู่ปัจจุบัน		
หมายเลขโทรศัพท์		
ระดับการศึกษา		
ได้รับใบขับขี่ครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ.		
ประสบการณ์การขับขี่ (เคยเดินทางไปจังหวัดใดบ้าง)		
การอบรมด้านความปลอดภัย	☐ ไม่เคย ☐ เคย ระบุ..... 1. เรื่อง..... หน่วยงานที่จัด..... วันที่..... 2. เรื่อง..... หน่วยงานที่จัด..... วันที่.....	
ไม่ดื่มเหล้าไม่สูบบุหรี่	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	

ภาพถ่ายสำเนาใบขับขี่

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

 ลงชื่อ.....
 (.....)

ตัวอย่างเอกสาร 5 ข้อมูลพนักงานประจำรถ

ระเบียบประวัติพนักงานประจำรถ

ชื่อ-สกุล		รูปถ่าย 3 x 4 ซม.
เลขประจำตัวประชาชน		
อายุ		
ที่อยู่ปัจจุบัน		
หมายเลขโทรศัพท์		
ระดับการศึกษา		
การอบรมด้านความปลอดภัย	☐ ไม่เคย ☐ เคย ระบุ..... 1. เรื่อง..... หน่วยงานที่จัด..... วันที่..... 2. เรื่อง..... หน่วยงานที่จัด..... วันที่.....	
ไม่ได้ดื่มเหล้าไม่สูบบุหรี่	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	
ไม่เคยต้องโทษจำคุก	☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่	

ภาพถ่ายสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

 ลงชื่อ.....
 (.....)

ตัวอย่างเอกสาร 6 รายงานการตรวจสอบสภาพรถจากกรมการขนส่งทางบก

รหัสตรวจสภาพ

กรมการขนส่งทางบก
แบบบันทึกการตรวจรับรองสภาพรถ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รถหมายเลขทะเบียน.....เข้ารับการตรวจสภาพครั้งที่.....

ลักษณะรถ ☐ รถโดยสารมาตรฐาน ☐ รถขนาดเล็ก ☐ รถบรรทุกทุกลักษณะประเภทการขนส่ง ☐ ประจำทาง ☐ ไม่ประจำทาง ☐ โดยรถขนาดเล็ก ☐ ส่วนบุคคล

ปรากฏดังรายละเอียดการตรวจดังนี้

ที่	รายการที่ตรวจ	ผล	ที่	รายการที่ตรวจ	ผล
	จุดตรวจที่ 1			จุดตรวจที่ 2	
1	ประสิทธิภาพห้ามล้อมือ		1	ระบบสตาร์ท	
2	ประสิทธิภาพห้ามล้อเท้า		2	แตรสัญญาณ ระดับเสียง.....เดซิเบล เอ	
	หน้า : ซ้าย.....ขวา.....		3	แบตเตอรี่	
	หลัง : ซ้าย.....ขวา.....		4	สายไฟฟ้า	
3	เครื่องวัดความดันลมหรือสัญญาณเตือน		5	เครื่องปั๊มหน้าฝน	
4	ห้ามล้อฉุกเฉิน		6	โคมไฟแสงพุ่งไกล จำนวน.....ดวง	
5	ชนิดเครื่อง.....แบบ.....		7	โคมไฟแสงพุ่งต่ำ จำนวน.....ดวง	
6	ชนิดเชื้อเพลิง		8	โคมไฟส่องป้ายแสดงเส้นทาง จำนวน.....ดวง	
	☐ ดีเซล ☐ เบนซิน (แก๊สโซลีน)		9	โคมไฟแสดงส่วนสูง ส่วนกว้าง และประเภทรถ	
	☐ ก๊าซ ☐ ก๊าซและ.....			จำนวน.....ดวง	
7	เลขเครื่อง.....		10	โคมไฟจอด จำนวน.....ดวง	
	ตำแหน่ง.....		11	โคมไฟท้าย จำนวน.....ดวง	
8	จำนวน.....สูบ ความจุ.....ซีซี		12	โคมไฟหมอก จำนวน.....ดวง	
9	กำลังม้า.....(B.H.P.) ที่.....รอบ/นาที		13	โคมไฟส่องป้ายทะเบียน จำนวน.....ดวง	
10	ฝาครอบเครื่อง		14	โคมไฟเลี้ยว จำนวน.....ดวง	
11	ชนิดโครงกลัดซี่.....		15	วัสดุสะท้อนแสง จำนวน.....ดวง	
	แบบ.....		16	โคมไฟภายใน.....ดวง ไฟบันได.....ดวง	
12	เลขตัวถังหรือโครงกลัดซี่.....		17	ไฟอื่น ๆ (ดวง).....	
	ตำแหน่ง.....		18	กริ่งสัญญาณหยุดรถ จำนวน.....ชุด	
13	ระบบไอเสีย		19	เครื่องดับเพลิง จำนวน.....เครื่อง	
14	ควันดำ.....% (บอช)		20	กระจกเงาสำหรับมองหลัง.....บาน	
	ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์.....%(ระบบ NDIR)		21	กระจกกันลมหน้า-หลังและตัวถังส่วนที่เป็นกระจก	
15	ระดับเสียง.....เดซิเบล เอ			ผู้ตรวจ	
	ผู้ตรวจ			ผู้ตรวจ	

แบบ ขส.บ. 601

ที่	รายการที่ตรวจ	ผล	ที่	รายการที่ตรวจ	ผล																								
	จุดตรวจที่ 3			จุดตรวจที่ 4																									
1	ศูนย์ล้อหน้า		1	ตัวถัง																									
2	จำนวน.....เพลลา.....ล้อ ยาง.....		2	สีรถ.....																									
3	ยางและขนาดยาง		3	เครื่องหมาย.....																									
	หน้า.....หลัง.....		4	ประตูทางขึ้นลงจำนวน.....บาน																									
4	กันชน			ที่ตั้ง.....																									
5	แผ่นบังโคลน		5	ประตูฉุกเฉินจำนวน.....บาน																									
6	อุปกรณ์ต่อพ่วง			ที่ตั้ง.....																									
7	เพลาล้อ		6	ราวยึดเหนี่ยว ราวประตู																									
8	สปริงและเครื่องผ่อนคลายความสั่นสะเทือน		7	อุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์																									
	ชุด		8	พื้นรถ																									
9	เพลาส่งกำลัง ห่วงรองรับ และข้อต่อ		9	ที่นั่งผู้ขับรถ ที่กันหรือห้องผู้ขับรถ																									
10	ถังเชื้อเพลิงและท่อส่ง		10	ที่นั่งผู้โดยสาร มั่งที่นั่งแบบ.....																									
11	ระบบบังคับเลี้ยว		11	หน้าต่าง																									
12	คลัทช์ เฟือง เฟืองท้าย		12	หลังการถ																									
13	เครื่องบันทึกความเร็วชนิด.....		13	เครื่องปรับอากาศ																									
	หมายเลข.....		14	พัดลมดูดอากาศจำนวน.....เครื่อง																									
14	เครื่องวัดความเร็ว		15	ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม																									
	เลขระยะทางวิ่ง (เลขไมล์).....กม.		16	ห้องสุขภัณฑ์																									
	ผลการตรวจสอบ		17	ที่เก็บสัมภาระ																									
	<table border="1"> <tr> <td>ความเร็วจริง</td> <td>20</td> <td>40</td> <td>60</td> </tr> <tr> <td>ความเร็วอ่านได้</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	ความเร็วจริง	20	40	60	ความเร็วอ่านได้					18	จำนวนผู้โดยสารนั่ง.....คน ยืน.....คน																	
ความเร็วจริง	20	40	60																										
ความเร็วอ่านได้																													
	ผู้ตรวจ			จำนวนผู้โดยสารรวม.....คน																									
	ผู้ตรวจ		19	น้ำหนักรถ.....กก. น้ำหนักบรรทุก.....กก.																									
				น้ำหนักรถและน้ำหนักบรรทุกรวม.....กก.																									
			20	ขนาดและสัดส่วนต่าง ๆ (เป็นเซนติเมตร)																									
	สรุปผลการตรวจสภาพและข้อบกพร่อง			<table border="1"> <tr> <td>A =.....</td> <td>H =.....</td> <td>O =.....</td> </tr> <tr> <td>B =.....</td> <td>I =.....</td> <td>P =.....</td> </tr> <tr> <td>C =.....</td> <td>J =.....</td> <td>Q =.....</td> </tr> <tr> <td>D =.....</td> <td>K =.....</td> <td>R =.....</td> </tr> <tr> <td>E =.....</td> <td>L =.....</td> <td>S =.....</td> </tr> <tr> <td>F =.....</td> <td>M =.....</td> <td>T =.....</td> </tr> <tr> <td>G =.....</td> <td>N =.....</td> <td>Θ =.....</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>CH =.....</td> </tr> </table>	A =.....	H =.....	O =.....	B =.....	I =.....	P =.....	C =.....	J =.....	Q =.....	D =.....	K =.....	R =.....	E =.....	L =.....	S =.....	F =.....	M =.....	T =.....	G =.....	N =.....	Θ =.....			CH =.....	
A =.....	H =.....	O =.....																											
B =.....	I =.....	P =.....																											
C =.....	J =.....	Q =.....																											
D =.....	K =.....	R =.....																											
E =.....	L =.....	S =.....																											
F =.....	M =.....	T =.....																											
G =.....	N =.....	Θ =.....																											
		CH =.....																											
	1.....			ผู้ตรวจ																									
	2.....			ผู้ตรวจ																									
	3.....																												
	4.....																												
	5.....																												
	☐ ผ่าน																												
	☐ ผ่านได้โดยให้รับข้อบกพร่องไปแก้ไข																												
	ภายใน.....วัน																												
	☐ ไม่ผ่าน																												
	ผู้วินิจฉัยผล																												
	ได้รับทราบผลการตรวจสภาพแล้ว																												
	(ลงชื่อ).....(ผู้ยื่นคำขอ)																												